

31FAM: «Hem après a transmetre el que volem dir amb la música»

Entrevistem la banda per conèixer els detalls del seu 'Jetlag'

31FAM | Juan Miguel Morales

No fa ni tres anys van debutar i van marcar un abans i un després en la música urbana. Enguany, els vallesans han gravat el tercer treball d'estudi, *Jetlag* (Delirics, 2021), una mostra de com han crescut els sis adolescents que van crear la família de **31FAM**. Es tracta d'un àlbum de setze temes amb una sonoritat i unes lletres que, sense allunyar-se de la marca més festiva, demostren la maduresa amb els seus ritmes urbans tan particulars. L'àlbum, que vam poder repassar cançó a cançó, es podrà escoltar en directe per primera vegada aquest dissabte 17 d'abril a la sala Barts.

Quins seran els èxits de 'Jetlag'?

Bandam: "Rompe" i "Inseparables", que són els meus! [riu]. Realment no ho sabem encara, però confiem en aquests dos temes, perquè tenim ganes que quan es llancin també agradin a l'Amèrica Llatina.

Koalekay: Si enganxa, "Inseparables" es podria convertir en un *challenge* de TikTok. El tema més radiofònic és "La catalana", però potser "Una player", amb la col·laboració de **Lildami**, és la que més pot funcionar als mitjans, perquè és molt mediàtic. Ara hi ha molts factors que poden fer que una cançó sigui un hit. És la cosa bona de ser tan versàtils, no saps mai ben bé per on et sortirà.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=yTTKDURzHs>

El primer senzill va ser "Un plan B", que a més es va convertir en la cançó de l'estiu d'Enderrock. Com va sorgir?

Kid Pi: La vam gravar durant el confinament. Sempre deia el **Koa** que si buscàvem un hit, havia de sonar icònic com "Valentina" o "Sincero", perquè són temes que sonaven èpics ja des del principi. Ell m'anava passant temes, però no ho acabava de veure clar. Al final, em va enviar aquesta melodia i de seguida vaig tenir clar que era la bona. L'endemà a les 7 del matí -una hora inusual perquè no em llevo mai tan aviat!- vam anar a l'estudi i la vam gravar. A la resta no els la vam ensenyar fins que no la vam tenir encaminada, perquè volia que tinguessin ganes de participar-hi, tenia clar que era un tema per fer-lo tots junts.

Lil Didi: I van fer bé! Quan vaig escoltar la part del **KidPi** vaig pensar "la cantarà tothom!". Com a anècdota, un dia estava fent un directe a les xarxes i sense voler es va colar la cançó de fons. No estava previst, és cosa meua perquè sempre ?la lio', però la majoria de les filtracions del grup han estat culpa meua! [riu]

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=7nC4LEfgkLQ>

Després del confinament us vau tancar a una casa per compondre. Com va ser?

Kid Pi: Sí, al maig vam anar al meu poble, a Monistrol de Montserrat, on tinc una casa mig en runes, i allà vam fer la primera versió del disc. Vam acabar "Un plan B" i "Des del dia 1", i van sortir un grapat d'idees.

Pel que fa a la lírica, les vostres lletres no són especialment controvertides. Us hi fixeu gaire a l'hora d'escriure-les?

Bandam: No, i alhora sí, perquè la gent avui dia ens critica per tot. Sabem que hi ha gent que tot ho porta a extrems i dramatitza el fet que, per exemple, diguem ?puta'. No ho fem de manera conscient, però tenim clar que no som masclistes.

El disc us ha sortit realment llarg amb 16 cançons. Per què heu preferit posar-hi tants temes i no presentar un parell d'EPs?

Bandam: Perquè teníem molts temassos, i costa molt separar-los. Al disc n'hi ha setze, però en podríem gravar cinquanta! Encara tenim molt de talent per ensenyar.

AAA: Amb el nou disc teníem ganes de fer un projecte més gran...

Kid Pi: La majoria d'artistes, ara per ara, treuen molts senzills. Nosaltres en canvi som més d'àlbums, perquè ens permeten compactar millor les idees de tots.

I amb tot això, per què 'Jetlag' i no un 'Valhalla - Vol. 2' com a continuïtat?

Koalekay: *Valhalla - Vol.1* (Delirics, 2020) va sortir al març, i la idea era fer una altra mixtape de cara a l'estiu. Però ens van tancar per la pandèmia, vam començar a fer noves cançons i no ens en vam ni adonar que ja estàvem desenvolupant un projecte més gran.

Kid Pi: En realitat són dos discos que no tenen res a veure. Les idees i el so són similars, però el concepte és un altre molt diferent.

Quin és el concepte que distingeix aquest nou disc de l'anterior?

Kid Pi: Des que vam acabar *Valhalla* han canviat moltes coses a la vida de cadascun de nosaltres, i ara estem en un punt vital diferent. També **C. Tangana** ha fet un canvi de rumb important amb *El madrileño* (Sony Music, 2021), i si li preguntessis per què, et diria que perquè es troba en un moment diferent de la seva vida i ha evolucionat com a persona i com a artista.

LA MORT TRUCA A LA PORTA

'Jetlag' és una evolució de la vostra sonoritat, conserva l'essència però es nota molt més madura i treballada.

Koalekay: Sí, hem madurat moltíssim en la producció. Quan vam començar a fer música realment cap de nosaltres en sabia, i ara n'estem aprenent. Al primer disc, *Tr3tze* (Delirics, 2019), la producció i la qualitat de so van ser molt pobres. Amb *Valhalla - Vol.1* (Delirics, 2020) ja vam millorar, perquè era molt més potent melòdicament, però és ara que hem trobat la nostra sonoritat i fem el que de veritat ens agrada.

Heu afegit més elements orgànics?

Koalekay: Hem experimentat amb més instrumentació i hem jugat més amb les veus? I alhora, tampoc no ens hem focalitzat en un sol estil, i de vegades n'hem barrejat diversos en una sola cançó.

31FAM Foto: Juan Miguel Morales

Les lletres també han evolucionat i s'hi observa el vostre creixement tant en el pla personal com col·lectiu.

Koalekay: Sí, perquè hem après a transmetre el que volem dir amb la música.

AAA: Amb el temps ja sabem com hem de dir les coses perquè arribi el missatge.

Kid Pi: Cal tenir en compte que vam començar a fer música quan érem adolescents. Dels 17 als 20 anys ens ha canviat molt la perspectiva, perquè hem pres consciència de moltes coses tant des del vessant personal com col·lectiu.

Un exemple impactant és que la mort és molt present en aquest disc, a temes com "Por la música", "Poc temps", "Purgatory" o "Afterparti Interlude". Per què?

Kid Pi: És veritat, la majoria de cançons parlen de la mort i del final d'una etapa. Hi ha qui creu en la fe de la religió perquè li soluciona certs dubtes vitals, en canvi a nosaltres la música ens serveix per al mateix.

Koalekay: A tots ens agrada mirar més enllà, plantejar-nos coses, i que els nostres temes tinguin un rerefons i un sentit.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=_rz-6jP_dq4

A moltes cançons s'hi pot endevinar una mort disfressada d'existencialisme. Com és que la teniu tan present, sent tan joves?

Lil Didi: Som joves, però també veiem molta gent que mor massa d'hora, sobretot artistes que admirem. I bé, nosaltres tampoc portem la millor vida que es pot tenir.

Bandam: Més que por de la mort, jo tinc por d'anar-me'n sense haver fet tot el que havia de fer en aquesta vida.

Kid Pi: En el meu cas més aviat m'interessen els finals de les coses, trobo que tenen un punt bonic i poètic. Però com diu **Bandam**, també em preocupa morir sense deixar un llegat. Vull que se sàpiga qui he estat...Que la gent del meu voltat -tant si és a gran com a petita escala- pensi que vaig fer alguna cosa que valia la pena mentre hi era.

31FAM Foto: Juan Miguel Morales

GESTIÓ DELS EGOS

Hi ha una cosa que potser sorprendrà la gent que no us conegui a fons. A les lletres hi ha molt d'egotrip, però entre vosaltres us valoreu molt la feina l'un de l'altre, no hi ha líders dins l'equip?

Bandam: Ens valorem molt entre nosaltres, tot i que també som molt exigents. Si alguna cosa que ha fet un altre no ens agrada ens ho diem, però si ens flipa, també.

Koalekay: Això ens permet millorar. Som exigents i volem el millor de cadascú, de manera que ningú es relaxa. I al final acabem progressant, i ens sentim molt orgullosos del treball de tots.

Lil Didi: De fet, si algun dia marxa algú del grup -que espero que no- ja no seríem Thirty One. Si no hi som tots, ja no som res.

Us plantegeu fer projectes per separat, paral·lels al grup?

Lil Didi: Sí, el **Koa** vol fer una mixtape amb els artistes amb qui treballa. És una idea guapa i jo li dono tot el suport. A més, és guai perquè així també pot mostrar la seva part més personal com a artista.

Koalekay: Mola poder desenvolupar-nos individualment i aprendre d'altres artistes amb qui treballem, perquè això després també ens fa millorar com a grup.

Bandam: A mi -i a tots- molts cops ens han dit que fem el nostre camí, que ens aniria millor, però tinc molt clar que si soc algú és gràcies al grup.

31FAM Foto: Juan Miguel Morales

Parlant de l'escena, al tema "Por la música" doneu a entendre que la indústria musical catalana té molt per millorar. Quin creieu que és el problema?

Kid Pi: El problema és que la gent només mira pels seus propis interessos.

Bandam: Exacte! A l'Amèrica Llatina o als Estats Units, per exemple, si a un artista important, com **Future** o **Young Thug**, li agrada un talent emergent, l'ajuda a pujar. Aquí en canvi la gent competeix per ser a dalt de tot, deixant altra gent pel camí.

koalekey: Un altre problema és que en el pla discogràfic i mediàtic sembla que només es cuida els triunfitos, com si els artistes que surten d'Operación Triunfo fossin els únics músics que hi ha a l'escena. I, en canvi, hi ha més gent interessant que fa música i se'ls dona molt poc suport; la indústria no hi inverteix. Això ha de canviar, perquè la cultura ho és tot, i en aquest país no s'explota.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=57dZ_rsMDZc

Alhora, en el panorama de les músiques urbanes, entre vosaltres feu molta pinya i us doneu suport els uns als altres.

Lil Didi: Sí, però el que passa és que l'escena catalana és molt diferent de la resta de l'Estat espanyol... Els grups que cantem en català sabem que tenim un idioma minoritzat i que arribem a un mercat limitat, per tant no ens podem estar barallant els uns amb els altres, perquè com més siguem, millor. Penso que entre tots estem fent una aposta per modernitzar la cultura catalana.